

Одеський національний медичний університет
Факультет стоматологічний
Кафедра стоматології дитячого віку

Силабус курсу
«Профілактика стоматологічних захворювань»

Обсяг	134 години, кількість кредитів ECTS – 4,5.
Семестр, рік навчання	V, VI семестри, III рік навчання
Дні, час, місце	За розкладом
Викладач (-і)	Деньга Оксана Василівна – проф. зав.кафедри стоматологія дитячого віку
Контактний телефон	(048) 728-24-81
E-mail	detstom@onmedu.edu.ua
Робоче місце	вулиця Рішельєвська, 11, Одеса, Одеська область, 65000
Консультації	Очні консультації

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватись за допомогою E-mail, за вказаним телефоном, в аудиторії за розкладом.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни «Профілактика стоматологічних захворювань» полягає в тому, що саме з цього предмета розпочинається ознайомлення з клінічною роботою дитячого стоматолога, при цьому профілактика об'єднує теоретичні та клінічні дисципліни.

Пререквізити курсу: – «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології», «Біоорганічна та біологічна хімія», «Фізіологія» та ін.

Кореквізити – «Терапевтична стоматологія», «Фармакологія» та ін.

Постреквізити – «Дитяча терапевтична стоматологія», «Терапевтична стоматологія» та ін.

Мета курсу - застосування профілактичних заходів, спрямованих на збереження високого рівня стоматологічного здоров'я та запобігання виникнення хвороб.

Завдання дисципліни: формування у студентів знань, певних вмінь та навичок щодо забезпечення повного та своєчасного проведення профілактичних оглядів та епідеміологічного стоматологічного обстеження населення, виявлення та усунення факторів ризику виникнення стоматологічних захворювань.

В результаті вивчення дисципліни «Профілактика стоматологічних захворювань»: студент повинен:

Знати:

1. Профілактику стоматологічних захворювань: визначення, мету, завдання, методи, визначення економічної ефективності.

2. Методика стоматологічного обстеження за ВООЗ. Карта ВООЗ, її характеристика. Оцінка результатів
3. Гігієнічні індекси. Індекси карієсу. Індексна оцінка стану тканин пародонта
4. Засоби та предмети гігієнічного догляду за порожниною рота. Класифікація, фізико-хімічні властивості. Показання до застосування
5. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення
6. Методи і засоби екзогенної профілактики карієсу зубів у дітей.
7. Диспансеризація дітей у стоматолога як основний метод впровадження первинної профілактики. Принципи, організаційні форми, етапи диспансеризації. Методика формування стоматологічних диспансерних груп.
8. Санітарну стоматологічну освіту – мотивація населення до підтримки здоров'я порожнини рота.

Вміти:

1. Вміти проводити обстеження згідно алгоритму.
2. Навчити дитину гігієнічному догляду за порожниною рота
3. Планувати і проводити групову профілактику у дітей дошкільного та шкільного віку.
4. Складати план і визначати ефективність комплексної профілактики стоматологічних захворювань.
5. Навчити дитину гігієнічному догляду за порожниною рота

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.) та практичних занять (66 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.). Під час викладання дисципліни використовуються методи: розповідь лектора, демонстрація Power Point та поясненням, бесіда, аналіз нової інформації. Під час виконання практичних занять студенти використовують теоретичні знання для виконання практичних завдань. Передбачається проведення групових консультацій (1 год. на тиждень згідно розкладу консультацій).

Зміст навчальної дисципліни

Теми лекцій:

Тема № 1. Методика стоматологічного обстеження. Алгоритм обстеження. Індекси карієсу. Індекси гігієни та індексна оцінка стану тканин пародонта.

Тема № 2. Карієсогенні фактори в порожнині рота. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження. Роль мікрофлори порожнини рота

Тема № 3. Засоби та предмети гігієни порожнини рота. Склад, властивості та показання до застосування.

Тема № 4. Санітарна освіта та гігієнічне навчання – складові первинної профілактики стоматологічних захворювань. Сучасні принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям.

Тема № 5. Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів та захворювань пародонта у дітей. Показання, засоби, механізм дії, методика проведення. Герметизація фісур.

Теми практичних занять:

Тема № 1. Введення в курс профілактики. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань, поняття, мета, завдання, методи. Інструктаж з техніки безпеки при роботі в стоматологічній залі.

Анатомо-фізіологічні особливості будови органів порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицьової ділянки, формува зубів, слизової оболонки порожнини рота та пародонта.

Тема № 2. Запис зубної формули: клінічної, анатомічної. Методи стоматологічного огляду. Алгоритм обстеження. Практичне ознайомлення студентів з методикою огляду один на одному.Індекси карієсу.

Тема № 3. Індекси гігієни порожнини рота. (Silness-Loe, Гріна-Вермільона, Фьодорова-Володкіної).

Тема № 4. Індексна оцінка стану тканин пародонта. (СРІ, РМА, КПІ, проба Шилера-Писарева).

Тема № 5. Методика стоматологічного обстеження згідно даних ВООЗ. Карта реєстрації стоматологічного статусу. Заповнення карти.

Тема № 6. Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Методи її виявлення та усунення.

Тема № 7. Структура і біологічні властивості емалі та дентину. Дозрівання емалі після прорізування зуба.

Тема № 8. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження. Вплив на процеси формування, мінералізації і дозрівання емалі з метою профілактики карієсу. Біологічні властивості пульпи зуба. Сучасні уявлення про обмінні процеси в емалі і пульпі зуба.

Тема № 9 Склад і властивості ротової рідини: її роль в процесах дозрівання емалі, демінералізації, ремінералізації. Захисні механізми порожнини рота.

Тема № 10. Мікрофлора порожнини рота, її участь в розвитку основних стоматологічних захворювань. Поверхневі утворення на зубах. Класифікація назубних нашарувань.

Тема № 11. Засоби гігієни порожнини рота, їх склад та властивості, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.

Тема № 12. Предмети гігієни порожнини рота, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.

Тема № 13. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Індивідуальна гігієна. Засвоєння чищення зубів. Контрольоване чищення зубів.

Тема № 14. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення

Тема № 15. Гігієнічне стоматологічне навчання та виховання дітей в організованих дитячих колективах. Проведення уроку здоров'я.

Тема № 16. Санітарна освіта складова первинної профілактики стоматологічних захворювань. Організація стоматологічної санітарної освіти, її форми, методи, засоби.

Тема № 17. Ендогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Взаємодія з лікарем-педіатром. Планування, методи проведення.

Тема № 18. Системне введення фторидів. Механізм карієспрофілактичної дії фторидів

Тема № 19. Системне призначення макро- та мікроелементів, вітамінів залежно від віку дитини..

Тема № 20. Екзогенна профілактика карієсу зубів у віковому аспекті. Характеристика засобів для місцевої профілактики карієсу, призначення та способи їх використання.

Тема № 21. Практичне засвоєння різних методик проведення екзогенної профілактики карієсу у дітей.

Тема № 22. Герметизація фісур зубів. Методи, показання до застосування. Засоби для герметизації фісур зубів та методика їх застосування.

Тема № 23. Практичне засвоєння техніки герметизації фісур зубів.

Тема № 24. Контроль ефективності профілактики карієсу

Тема № 25. Профілактика захворювань пародонта у дітей. Основні етіологічні чинники хвороб пародонта. Планування, методи проведення.

Тема № 26. Гігієна порожнини рота як основа профілактики захворювань пародонта. Призначення засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота залежно від стану тканин пародонта.

Тема № 27. Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Основні етапи впровадження та організаційні принципи. Підготовка, складання програми.

Тема № 28. Критерії оцінки ефективності програми комплексної системи профілактики.

Тема № 29. Диспансеризація дітей у стоматолога як основний метод впровадження первинної профілактики. Принципи, організаційні форми, етапи диспансеризації. Методика формування стоматологічних диспансерних груп.

Рекомендована література:

1. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том1: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, Н.І.Смоляр [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. К.: Книга плюс, 2014. 432 с.

2. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, О.В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. К.: Книга плюс, 2016. 328 с.

3. Профілактика стоматологічних захворювань: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Карпенко [та ін.]; за ред. проф. Л.Ф. Каськової. Х.: Факт, 2011. 392с.

4. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том1: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, Н.І.Смоляр [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. К.: Книга плюс, 2014. 432 с.

5. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, О.В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. К.: Книга плюс, 2016. 328 с.

6. Профілактика стоматологічних захворювань: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Карпенко [та ін.]; за ред. проф. Л.Ф. Каськової. Х.: Факт, 2011. 392с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за дисципліну визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (середнє арифметичне поточної успішності) та екзаменаційної оцінки (традиційна оцінка), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни. Частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового контролю становлять відповідно 50% та 50%.

Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою. Під час практичних занять велика частина часу (не менше 60%) повинна відводитися роботі з хворими, результатами лабораторних досліджень, рентгенограмами тощо. Залишок часу - на аналіз і спільне обговорення результатів самостійної роботи студентів з корекцією помилок.

Критерії оцінювання роботи студента на практичному занятті

«5»	«4»	«3»	«2»
<i>Критерії оцінювання практичних навичок студента</i>			
Студент самостійно виконав ту чи іншу практичну навичку, чітко вибрав необхідний спосіб надання допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації	Студент самостійно виконав ту чи іншу практичну навичку, але при цьому допустив дві-три несуттєві помилки.	Студент не може самостійно вибрати адекватний спосіб допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації, робить грубі помилки при виконанні практичної навички	Студент не виявляє знань способів для надання допомоги при тій чи іншій клінічній ситуації, не може дати жодної правильної відповіді на запитання.
<i>Критерії оцінювання теоретичних знань студента</i>			
Студент самостійно, чітко і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на всі запитання.	студент зріло орієнтується в матеріалі, але при відповіді допустив дві-три не принципово важливі помилки.	знає фактичний матеріал у повному об'ємі програми курсу, проте затрудняється самостійно і систематично викласти відповіді, примушуючи викладача пропонувати йому навідні запитання.	студент не виявляє знань і погано орієнтується в основному теоретичному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
<i>Критерії оцінювання виконання тестових завдань</i>			
90-100 %	70-80 %	50-60 %	менше 50 %
<i>Критерії оцінювання вирішення ситуаційних задач</i>			
3 із 3	2 із 3	1 із 3	жодної не вирішено

Кінцевою стає середня оцінка за всі види діяльності студента під час практичного заняття.

Оцінювання навчальної діяльності всіх студентів не є обов'язковим на кожному практичному і семінарському занятті. Однак, на практичному занятті повинно бути опитано не менше 50% студентів.

В кінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній бал усіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми.

Оцінка за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту. Оцінка додається до поточної успішності.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час іспиту.

По завершенню вивчення дисципліни здійснюється іспит. До підсумкової атестації допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00. Перед іспитом студенти вирішують 20 завдань типу «Крок-2», до заліку допускаються студенти, які відповіли не менш 60,5% тестів.

Іспит студента оцінюється за 4-бальною шкалою. Засобами діагностики засвоєння матеріалу є контроль виконання практичних навичок (демонстрація методики і техніки виконання запропонованих практичних навичок з нижче наведеного переліку), усна відповідь на 2 теоретичні питання та клінічну задачу.

Самостійна робота (СР) студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. СР контролюється за допомогою тестів та контрольних робіт. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Підсумковий (диференційний залік) здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається згідно розкладу

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:
-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування студентами всіх видів навчальних занять є обов'язковим.

Мобільні пристрої:

Користуватися мобільними пристроями тільки з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії:

Активна ділова атмосфера.